

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:
 Egész évre 5 frt. Fél évre 2 frt 50 kr. Negyed évre 1 frt 25 kr.
Egyes számok ára: 10 krajczár.
 Előfizetni csupán a kiadóhivatalban lehet B-Gyarmaton

Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.
 A lap szellemi részére s a Nyílt-térre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetések
 árszabály szerint számítottnak. — Nagyobb és többesrészű hirdetések jutányosan eszközöltnak.
 Bélyeg minden egyes beiktatásnál külön 30 kr.
 Nyílttér petít sora: 30 kr.

Lehullt a ködnek szürke fátyola:

Ragyogva hinti a nap sugarát;

Ébredj magyar nép, hosszú éj után

Lássad nagy Árpád évezres honát;

Gyors pillanattal mérjed át a távot,

Mely őshazád emlékihez vezet,

Hol a két törzs Atilla dús örökjét

Kivívni egymással szövetkezett.

S megy bizton a had; feltarthatlanul,

Nyitván utat szablyája élivel;

S már itt a hön sovárgott Kánaán,

S agg Álmos, Árpád és kürtös Lehel;

Munkács te adtál pihenőt e népnek;

S itt ringa majdan a hős bölcseje,

Ki a tiport jog véres zászlajával

Érted Szabadság küzdni fölkele.

De, hogy ne bontsam századok sorát,...

István szerezte a szent koronát,

S királyi méltósága diszjelét

Európa népei félék s tisztelék.

S ezernyi vész és fergeteg között;

E nép fogyott bár, de meg nem törött;

Pedig Sajó, pedig Mohács után

Rügy is alig maradt a pusztá fán.

Oh bűnhődék, oh szenvedett e nemzet,

S már sirba szállni vélték a magyart;

De tetszhalottnak ástak sirt csupán,

A Sors vele magasztosb célzt akart.

És e magasztos cél elérve lön,

Kitartni hűn volt a nagy feladat;

S áldozni éltet, s mindent a hazáért,

Mi drága s becsesl bir a nap alatt.

Igy lelkesülve küzdött a magyar,

S mig annyi nagy nemzet megsemmisült

Ez a maroknyi nép évezred óta

Fennáll, s nagy ünnepet vigadva ül

Mily boldogok mi, hogy szent egyetértés

Fűz együvé országot és királyt,

S hogy ezerévek vérpatakja árán

E nemzet elkerülte a halált.

Igen: pezsgő élet forr az ereken

S a szorgalom méltó jutalmául

Gazdag gyümölcse érik az iparnak,

Min még a büszke külhon is okul

S a tudománynak és művészeteknek

Van-e oly ága, mely itt idegen?

Ám nézzetek a tornyos palotákra

Mikben kezet fog mult, jövő s jelen.

Oh boldogok mi, hogy szabad hazában

Önkény uralma rajtunk nem sanyar;

De mint a nagy Róma polgára egykor,

Magas önérzettől gyúl a magyar.

Légyen megáldva a frigy mindörökre,

Mely népet és királyt így összeköt;

S zendüljön a lant újabb ezredéhez

Egy még dicsőbb kor hajnala fölött.

Pajor István.

B-Gyarmat, 1896. május 15.

Nógrádvármegye törvényhatósága ma tartotta meg millenáris diszkögyűlését nagy fényvel — multjához, hagyományaihoz híven.

Az ezerszázados viharai között lezajlott küzdelmekből a vármegye is kivette részét s a hazát ért számtalan csapásokban és szenvedésekben mindenkor osztozott. Az államéletnek nincs egyetlen phásisa olyan, a melynél a törhetlen hazafiúi szeretet emlíni növekedett fiai közre ne működtek, ki nem tűntek volna s ne látnók őket ott, a hol a sokat sanyargatott haza az államélet terén kötelesség teljesítést, kiváló áldozatokat követelt. Részt vett a bajban, részt vett a szenvedésben s ma, midőn annyi baj és szenvedés után büszke s önértés örömben üszhat, oda áll ünnepelni ő is.

E hazafias örömtől dobogott ma minden szív, s a hazafias hevület és lelkesedés lángja gyúladt ki a szemekben akkor, midőn az elnöklő főispánnak gyújtó és hatalmas beszédje elhangzott. A szónoki hévvel és lendülettel elmondott beszéd mély hatást gyakorolt s megörökítése lelkesítő és kimagasló emlékül szolgál mindenba. Ez a hazafias lelkesedés tört ki ama viharos éljenzésben, mely a gyönyörű beszéd befejeztével fölhasant, s ez a hazafias hevület nyilatkozott meg abban a tapsban, mely a dr. Pulszky Ágost orsz. képviselő által elmondott, eszmékben, gondolatokban gazdag, hatalmas emlékbeszédet meg-megszakította és követte. A beszéd minden pontja fényes bizonyítéka egy kimagasló tehetségnek, minden sorát meleg hang, lelkes hazaszeretet lengi át s kiválóan méltó arra, hogy mint ki is mondatott, a vármegye annaleiseiben megörökíttessék.

Ugyanezen a hazafias szellem beszél hozzánk ama hódoló feliratról, melyet Nagy Mihály tb. főjegyző remek classicus tolla szerkesztett meg, s ez érületnek a hangja csendül meg magus szárnyalattal ama gyönyörű költeményben, melyet ez alkalomra Pajor István írt meg.

A kimagasló ünnepély méltatása mellett azonban lehetetlen elhallgatnunk ama maga-

tartást, melyet a vármegyei egyesült ellenzék követni jónak látott. — Külön Te-Deumra gyűlt egybe s a gyűlésteremben tündetőleg csupán az emlékbeszéd elhangzása után jelent meg. Ahhoz, hogy vallási érületének kívánt eleget tenni, természetesen közünk nincs, s midőn ezt, mint tényt szárazon konstatáljuk, csupán annak fölemlítésére szorítkozunk, hogy e mellett nem felejtkeztek meg a templomba a helybeli honvédtisztikart meghívni; tették pedig azt — mint illetékes helyről értesülünk — annak hangsúlyozásával, hogy az isteni tisztületén a vármegye s az összes hatóságok is meg fognak jelenni. Az elenyésző számban megjelent csoportnak kellett egy kis fény, melyre úgy tett szert, hogy olyasmit közölt a tisztikarral, a miről egyáltalán szó nem volt s nem is lehetett, mert a törvényhatóság a Te-Deumot — úgy a mint az elő volt írva — e hó 10-én tartotta meg s az összes felekezetek templomaiban is megjelent. Az egyesült ellenzék tüntetése tehát sikertelen, sikertelen a templomban, sikertelen a gyűlésen, a honnan elmaradnia tapintatosabb lett volna, mert elmaradása mellett számbeli elenyésző volta nem válik szébeszökövé s tervszerűleg elkészve történt megjelene a diszkögyűlés ünnepélyességéből mit sem vont le.

A diszkögyűlés lefolyása egyébként a következő: A tisztikar a főispánnal elén diszmagyarban megjelenő, a b-gyarmati dalárda a „Hymnust” lelkesülten énekelte el. Ezután a főispán helyét elfoglalta, a diszkögyűlést megnyitotta, s a következő lelkes s mindvégig köztetszettel fogadott beszédet mondotta el:

Tek. tv. bizottság!

Az isteni gondviselés megengedte Magyarország, alkotmányunk ezer éves ünnepét elérnünk. Öröm és lelkesedés fogja el a szíveket az ország minden részében. Rang, vallás és nemzetiségi különbség nélkül egyaránt borul le mindenki a haza nagysága előtt.

Mindenütt siet a nép mentől díszesebben, mentől méltóbban megülni ez ünnepélyt.

És én úgy voltam meggyőződve, hogy a vármegye összes lakosságának a tek. t. b. osztatlan óhajának tettem eleget akkor, midőn e nemzeti ünnepélynek e vármegyében kifejezésre juttathatása régett, mai napra a tek. t. b. egybehívtam.

És hogy meggyőződésem nem volt téves, igazolja a megjelent bizottsági tag urak, a díszes

közönség nagy száma, kiket is szívből üdvözlve a diszkögyűlést megnyitom.

Tek. t. bizottság!

Az ezer év határán állva, minden igaz magyar hazafi lelkét áthatja e nagy pillanat jelentősége. Mondákba való történet a lezajlott ezer esztendő, de minden monda csak is a tiszta honszeretetről regélhet. Ezer év egy semmi az idők réghetetlen-ségében, óriási nagy ritka idő, egy nemzet történetében.

Ezer éve, hogy Árpád vezérünk alatt elfoglaltuk ezt az országot, egy maroknyi sereggel csak, de elfoglaltuk vitézséggel, okossággal és megtartottuk ezer év viharai között.

Voltak idők, midőn vad hordák feldúlták, kizsákmányolták, pusztították ez országot, voltak idők, midőn széttépték alkotmányunkat, midőn megfosztottak legdrágább kincsünköt, szabadságunkot, hánykódtunk mint a vihar által korbácsolott habokkal küzdő sarka, de el nem merültünk soha, mert a szíveket összeforrasztó, összetartásra buzdító, haza és szabadság iránti szeretet szíveinkben nem gyengült nem lankadt soha.

Visszaállítottuk és benépesítettük újra és újra e szent földet, melynek nem maradt göröngye, melyet vére áztatott volna és a magyarok Istene megengedte elérnünk az újjászülést, az újjáébredést és meghozta a szabadság, egyenlőség és testvériség legnagyobb alkotásait.

T. t. bizottság!

Némuljon el a mai napra a pártharag, legyen a pártharcban ma fegyverszünet, szűnjék meg a mai napra itt a személy és antipathia, akkor midőn Magyarország alkotmányunk diadalünnepét üljük és kiáltuk egy szívvel egy lélekkel éljen a haza, éljen a király!

A főispán ünnepi beszédjének s az arra kitört éljenzés elhangzása után dr. Pulszky Ágost orsz. képviselő lépett a pódiumra s a következő fenkölt s nagyhatású beszédet mondotta el:

Méltóságos főispán ur!

Tisztelt vármegyei bizottság!

A kik ma Nógrádvármegye székházában összegyűltünk, midőn annak küszöbét átléptük, megváltunk minden önző szenvedélytől, minden ridag gondolattól. Kivül hagytuk ez ünnepélyes alkalommal magánéletünk összes örömeit, minden gyűszűt; kívül a létnek napi gondjait; lemondunk egyéni előszeretetről, egyéni gyűlöletről; nem akarunk tudni még a közügy ama küzdelmeiről sem, a melyeknek különben e terem jogos színhelye. Lelkünk egyetlen eszme tölti be, keblünk egyetlen érzelem dagasztja; az ezredév előtt megalapított, az évezreden keresztül fentartott magyar haza iránti közös odaadás. Egynek érzi magát ebben mindegyikünk az egész nemzettel: Magyarország szíve dobban valamennyiünkben; az évez-

TÁRCZA.

Fohászok.

A magyar nemzet ezeréves fennállása ünnepén.

Írta: Dr. Béni Moravcsik Gyula.

Ki mindenütt vagy, s minden vagy magadba,
Világokat alkotás a semmiből,
Kinek, ha kell, egyetlenegy szavára
A nagy mindenség elvész, romba dől.
Meg áldod a jót, bünteted a rosszat,
Te, ki erő vagy, jószág, kegyelem:
Oh, küld felénk áldásos nagy hatalmad
Egy fény sugarát e nagy ünnepén!

Nagy vagy, erős vagy, dicső hatalommal,
Eresszük mindenütt jószágodat,
Téged dicsőít a reggeli hajnal,
S az elhanyagolt esti alkonyat.
Az óriási tölgyben s kis fűszálban
Ott él eljövte a Te szent neved;
Mi semmiki vagyunk, s életben, s halálban
Reánk árasztod szent kegyelmedet.

Kegyedbe vettél és bölcsen vezettél
Idő nemzedetet ezer éven át:
A Te bölcs munkád, hogy magyar e nemzet,
Hogy bírja még a magyar szép honát;
Tied, hogy fogyva bár, de törve még sem,
Virul e hon még annyi év után!
Hosszanna néked igazságos Isten,
Hogy él még nemzet e dicső hazán!

Csak az marad meg, az kaphat erőre,
A ki nagy Isten, téged követett,
Oh, adj erőt egy újabb ezred évre,
Vezérelj utadon e nemzetet!
Áld meg országunk dicső fejedelmét
A jószágos, a gondos hű Atyát:
Áld meg, árasza reánk búska fényt,
Áld meg az ősi magyar koronát.

Áld meg e hont és minden lakóját!
Adj egyetértést, kitartást nekünk:
Hogy egybeforva ezredéveken át
Virágzórek örökre nemzetünk.
Ha meg nem tört a multak zivatarja,
Hiszünk: a jövő szebb uton vezet:
Erős e hon, ha Isten úgy akarja...
Erested velünk szent kegyelmedet!

EGY KÉNYŰR A XVII-İK SZÁZADBAN.

Történeti elbeszélés.

— Írta: Vitéz Mór. —

(Kutató: Székely).

(Folytatás.)

— Úgy édes szent atyám, Gyurkánál rendelkeztem s az részére egy kis buzát fog kimérni.

— Engedje meg nagy asszonyom, hogy egy kissé megpihenhessek, nagyon el vagyok fáradva; útközben a kocsimnak eltört a tengelye, azt a szomszéd faluban kellett megcsináltatnom, a kovács talán még most is kalapál rajta, én nem várhattam be, s ezért gyalog jöttem, itt kell bevarnom a kocsit, a szükséges szákok is kocsimon vannak, kegyes adományát tehát rögtön át nem vehetem.

— Oh! csak pihenje ki magát szent atyám, várja be kocsiját, addig beszéljen nekem valamit zárdájáról s annak vidékéről, mert én Nyitra-megyében sohasem voltam.

— Parancsoljon velem nagy asszonyom, szívesen beszélek, — tudja az ég ura, ha látom kis gyermekével, úgy sajnálkozom a nagy asszony felett, helyzete nem lehet a legjobb, ily elhagyottam magánosan lenni, ne vegye rossz néven, ha

kérdeni merem, férje talán távol van, vagy mitől Isten ments, talán özvegy is?

— Oh! nem, szent atyám! özvegy nem vagyok, nagyon is jó férjem van, de az most táborba ment, bár nincsen sok cselédem, senkitől sem felek, — mindenkivel jól teszek, nincs haragosom, igaz, az fáj, hogy férjem távol van, de azért még sem vagyok elhagyva; itt van a kedves kis fiam, — Gyurka hűséges cselédem, a bátulsó udvarban még több cseléd van, no aztán van egy igen hatalmas oltalmazóm, ki engem minden rossztól meg szokott védeni, ez a jó Istenke.

— Igaza van nagy asszonyom, ez a legjobb megvédője.

— Szent atyám! el is feledtem megkérdezni, volt-e ebédje, hisz' már este is lesz, talán jó fog esni egy kis estebéd?

— Volt délbe egy kis száraz kenyerem, nekem az elég, de ha meg is volna szabad kérnem, az egy pohár bor lenne, mit hü cselédjével költeném el, mert Isten bocsássa meg bűnömért, a nekem adottakat sohasem szeretem egyedül elkölteni; azokat mindig másokkal osztom meg s így a bor is jobban fog esni, ha azt hü szolgáljával fogom megoszthatni.

— Szívesen szent atyám! majd hozok és Gyurkának is juttasson belőle.

Ezek után Mogyorossyné felkelt, néhány perczig kint maradt, egy kancsó bort hozott a szobába. Claudius távolléte alatt újra szemlét tartott s miután észrevette, hogy az ablakok vasrácsosak, azon meggyőződésre jött, hogy a nőhöz csak is a rendes uton, vagyis a folyosón lehet behatolni.

redes mult tapasztalatainak, megpróbáltatásainak, diadalainak tudata egybefűzi mindnyájunk elméjét. Öseink nemzedékeinek lánczolatossága rendje a beláthatatlan idők méltóságával táru fel emlékeztetünk előtt, a megnyílik egyszerűsége a jövőnk kapuja: a milliók törekvései, küzdelmei, szenvedései árán megváltott felvirágzás reménye, álma, — nem, meggyőződése.

A nemzeti öntudat napját öljük ma. Ne sirassuk a multak régi dicsőségét, ne kétségkedjünk borongó sejtelmekkel. Ezer évet ért meg e hon, de nem aggott el. Ez sorsának kiváltsága. Mert nem pusztán a magas kor teszi az ő ékességét, szép a hosszú élet, de koronájának fénye nem tartamából, hanem munkájából sugárzik szét. Lehetnek birodalmak, a melyek régebből kelteztek, nagyobb évszámokkal jelölik a magok fennállását; de a történelem örök mérlegében egy-egy emberöltő terevény dicsősége gyakorta vajmi súlyosabb, mint korszakos létnek dermedt aléltása. A magyar, hacsak országot alapít, bárméddig tengődik, számba nem jön a népesebb, gazdagabb, műveltebb államok köztársaságában. De a magyar nem csak magának hódított birodalmat a tudta megvédeni, hanem szabad népek teremtett hazát. Nevét az emberiség le nem törölheti évkönyveinek lapjairól soha. A nemzet, a mely önként, szabadon tudott Európa őre lenni, azok halhatatlanságának osztálya, a kik nem egyedül maguknak, de a világ haladásának élnek.

Pedig ennek élt, ennek szolgált ez ország, a mióta magyar. Nem szarnok vasfegyelmé alapította; történelmének számos diadala körül egyet sem köszön önkény parancsszavának. Szabad férfiak tanácsában kelt életre e hon; szabadon választott vezér, fejedelem, király, dynastia lett mindinkább állandósuló érdekeinek megtestesítője; népének készséges közreműködése tartotta fenn, nem egyszer önfeláldozása mentette meg. Sok csapás érte e nemzetet, nem ritkán saját bűnből; de csapás csapás után csak annál jobban megacélozta; a sebek nyomán mindannyiszor nemesebb szabadság forrása kelt. S midőn ismét áldás érte e hazát, mindannyiszor újra tágabb körre terjedtek, melyekből rétegekbe hatoltak jótéteményei; míg ma végre az ország minden polgár részese a közbiztonságnak: egyenlő joga, egyenlő alkama van minden lakójának tehetségei érvényesítésére, minden lelki s földi jara megszerzésére s biztosítására. Hiába vetik szemre Magyarországnak irigyei a szilaj uralomvágyat; csak ott tört uralomra a magyar, a hol mulhatatlan volt a jog megszilárdítása, a belső és külső béke megóvása.

De a míg így e földön a szabadság fohásza ősi történelmi végzet hagyománya, nem kevésbé becses örökebe léptünk a küzdelmeknek és szenvedéseknek is: a türelmesség és a józan mérsekllet tulajdonaiba. A szabadságnak őstöne bennünk rej-

lett és időtől fogva a türelmetes, józan igazságságot a sors nevelő keze oltotta belénk. S e két tulajdon egyesülése szülte a jog azon tisztelét, a mely századokon át nemzeti politikánk meg-határozó költészeté maradt.

Magasztos képzet a szent koronás, a melyet a király visel fején, de a melynek tagja e hon minden polgára. Ebben szentesítették a nemzeti lét követelte jog és uralom tisztelének kapcsolát az egyesek szabadságával. S míg más népeknél a hűséget, a közügy iránt szükséges áldozatok jelképét az alárendeltség, a hűbéri személyes kötelek, a tisztí fegyelmek, a felsőbb rendeltetér bite s érzelmei fejlesztették ki, addig a magyar annál odaadóbban, hűbeben, de egyénisége sértetlenségének teljes tudatával hajlott meg felkent koronás királya előtt, kinek személyében az ország övét, esküjében alkotmányát, szabadságát látta megtestesítőre.

Évezreden át e vezércsillagot k'vette nemzetünk; követte egészében országos gyűlésein, követte szerveiben, törvényhatóságaiban. Nógrádvármegye-nél hűbeben egyik sem tükrözteti vissza az ország lelkét, s valamint egy évezreden át mindig, úgy hű részese, kísérője ma is e megye a haza sorsának. Küzdőter volt gyakran; határbástya volt két századon át, menedéket nyújtott szomszéd, száműzött vármegyéknek, kötelestetűdő fiaikat nevelt mindenben, minden téren, ahol az orszáért dolgozni, szenvedni kellett. Csaldájainak okmány-tára felér az országbírói, a nádori, felér az érseki a primási méltóságokig; nemzedékei fényben váltakoztak, megmaradtak kiváló családok, kibaltak egyesek, de mindig pótolta az elhunytakat a nép őseje. A hussziták harczi utján innen támadt Mátyás fekete serege. A költőknek, hadvezéreknek, tudósoknak, államférfiaknak mindig bő termést hozta meg a megye talaja az ország javára. Ha a nemzetet ünnepljük, de azért nem kell lemondanunk e családias jellegű megemlékezésről, neveket nem említek, helyettem szólnak a környező falak.

E napokban hálát adtunk az isteni Gondviselésnek az ország minden egyházában a haza mult-jáért és jelenéért. Jövőreért felelősek vagyunk magunk. A siker feltételei a lankadatlan munka, a tisztakelből önzetlenség, a készséges odaadás a közügynek. Mondjunk le, ha kell, szerelmeink emlékeztetőiről, ha kell, még jogosnak érzett becs-vágyról is, sohase szaporítsuk ellenségeinket a magyar számból. Így leszünk csak méltók arra, hogy őseink művét folytassuk. Így lesz csak méltó munkánk oly emlékeztetőre, mint a minőt most az elmúlt évezrednek szentelünk. Így leszünk csak méltók arra, hogy teljes öntudattal fejezzük ki hódolatunkat annak, a kinek belátása, bölcsessége, páratlan kötelességteljesítése lehetővé teszi, hogy hazafias érzelmeink összességét egybefoglaljuk, midőn lelkünk mélyéből felhangzik:

Éljen a király!

Az emlékbeszéd után trinitikus taps harsant fel s és a genialis tudással rendelkező szónokot, a kinek remek beszéde a gyűlést elragadta s lebilincselte, mindenki ödvözlölni sietett.

A vármegye ezután elhatározta, hogy Ő Eelségéhez hódoló feliratot intéz. A feliratot Nagy Mihály tb. főjegyző készítette s irta meg szépen és classicusan s olvasta fel a gyűlés színe előtt. A gyönyörű feliratot megtapsolták.

Elhatározta a diszgyűlés, hogy június 8-án az országgyűlés mindkét házához felir.

A határozat kimondása után Pajor István, „Ünnepi dalára” melyet lapunk élén közlunk, került a sor. A magas szárnyalásu hangon megirt, gyönyörű költemény mely és felemelő hatást gyakorolt mindenki s lelkes tapsvihart aratott. A költeményt lapunk főmunkatársa szavalta el.

A diszgyűlés a b.-gyarmati dalárda által finom zenei érzéssel előadott „Szózat” elhangzása után, emelkedett hangulat mellett fejeződött be.

A disztrakoma.

A közgyűlés után, d.-u. 2 órakor a vármegye-ház nagytérmeben disztrakoma volt, melyen százon felül jelentek meg. A harmadik fogásnál felemelkedett helyéről a főispán, hogy egy pompás s elragadó beszéd mellett a hazaért, a királyért, a királyasszonyért s az uralkodó családért ártítsen pohárt. Laszkáry Gyula a főispánt éltette lelkesen. Sréter Alfréd a magyar nemzetet, dr. Pulszky Ágoston az alispánt, Pongrácz György gr. Degenfeld Lajost, Pajor István dr. Pulszky Ágostont, Horváth Danó Pajor Istvánt, Baintner Arnold a honvédséget, Balás József Baltik Frigyes, Csath Lajos őrnagy a főispánt, a főispán, a ki e köszön-tőjénél alkalmat vett magának annak kijelentésére,

hogy mindazon hírek, melyek az ő lemondását colportáltak, teljesen légből kapottak és alaptalanok, a vármegye közönségét, az alispán a megjelent összes orsz. képviselőket, dr. Kossaczky Arnold a bírói és ügyész kart, Terasztyánszky István a pénzügyi hatóságot, Posztóczy Iván a tanügyet s ennek élén dr. Jankovich Györgyöt, Balás József gr. Forgách Antalt stb. éltették.

Szakal, 1896. május hó 10-én.

Szeretett hazánk ezeréves fennállásának megünneplését, olyan kis község is, mint a milyen Nógrád-Szakal, szérény tehetségéhez képest méltóan ülte meg.

Ugyanis f. hó 9-én este közsgünk kivilágítás rendezett, mely az itteni viszonyokhoz képest igazán imponáns volt s annál is inkább dicséretre méltó, mivel a legszegényebb ember is, — ha mindjárt egy-két szál gyertyácskával is, — lerótta kötelességét a millennium emlékeztetőre.

F. hó 10-én d.-e. 9 órakor az ugynevezett „Torna-ter”-en diszgyűlés tartatott, melyet Székly Gyula körjegyző nyitott meg, hazafias beszéddel; — ezután vallásközlönség nélkül a r. katolikus templomba mentünk, hol főútsz. Kiss Ráfael plébános úr tartotta meg a hálszad istentiszteletet, melynek végezte után a diszgyűlés folytatottat, — még pedig a következő programmal: első sorban az iskolás gyermekek elénekelték a „Hymnus”-t, azután Boldizsár László helybeli r. kath. tanító tartott köztetszésben részesült alkalmi beszédet; az iskolás gyermekek hazafias verseket szavaltak s Magyarországot megkoszorúzott térképén előadták a magyarok bevonulási utját, letelepülését stb. s végül elénekelték a „Hazádnak rendületlenül”-t. Közben sűrűn hallatszott a mozsár durrogás, melyhez a szükséges löpört tek. Leé Arthur szakasz-mérnök ur nagylelkűen ingyen szolgáltatá ki:

Azt mondanom sem kell, hogy az ünnepély a sző szoros értelmében pompásan sikerült s végét a délután rendezett néppünneplésben érte, mely a legkedélyesebb hangulat s legjobb kedv mellett folyt le.

Ezen ünnepélyen részt vettek Szigyártó Pál s Hunyady Lajos, valamint Schwarcz Sámuel család-jaikkal.

Hogy igénytelen kis községünk ily szépen rendezte meg a milléniumi ünnepélyt, az különösen bíránk: Kovács Antal, tanítók: Boldizsár László, és körjegyzőnk: Székly Gyula érdeme.

F. Gy.

Közép-Paloja, máj. 11-én.

Iskolánk növendékei május hó 9-én tartották a jubileumot. Reggeli órákban a templomban isteni tisztelet volt, azt követte az ünnepély. Burgó egyházi felügyelőnk Frecska Samu tartott a tanulókhöz beszédet, a melyben az ünnepély nagy fontosságát és czélját feltüntette. Utánna Kralik Pál, a magyarok bevonulásáról tartott felolvasást. Erre következtek magyar szavallatok. Öröm volt hallgatni a tőf szokat, hogy oly jó és szép kiejtéssel szavaltak. Végre elénekelték a „Hymnus”-t és a „Szózat”-ot. Az ünnepély után a közép-palojai tászló alált vonultak haza, az egész uton magyarul daloltak és otthon táncmulatságot tartottak.

Május hó 10-én volt az isteni tisztelet a templomban, hol a pap hazafias beszédet mondott, intrve a jelenlévőket, hogy szeressék hazájukat és egyházukat. Megemlést érdemel, hogy az egyház felügyelője a lelkesázzal egyetértve adakozás útján vétetett Pesten egy csillár, a melyen 30 drb gyertya égett. Azon kívül tömérdek fiat ültették. Isteni tisztelet után, délután a fiatalágnak volt táncmulatsága.

r. I.

Millennium a templomokban.

Nógrádvármegye Te Deumja, hálszad istentisztelete egy napon hangzott fel az Ur házában a haza őseink törvényhatóságával: tudniillik május hó 10-én; s midőn e lélekemelő ünnepségről lapunk hazájain röviden bár, megemlékezni kedves kötelességünknek ismerjük, illő, hogy minden földi szővirágot gondosan kerüljünk. Egyszerűségben rejlik az igazság.

Balassa-Gyarmaton és a vármegye összes többi városai és községeiben is, bensőséggel, hazafias, vallásos buzgóssággal lett az egyházak millenniumi ünnepe megszentelve: egyszerűsággal a testvériség ünnepe volt az, a sziv őszinte sugallatából fakadva.

Először — a most már hál! — Istennek egyenjogú vallások között is első, tudniillik a római katolikus templomba indult, meg reggeli 9 órakor a törvényhatóság tisztikara élén, diármagyarban Turók Zoltán alispán. A vármegyehez sorakozott a kir. törvényszak. ügyész-

A behozott bort Claudius átvette és a házi asszony engedelmével az udvarba távozott, Gyurkát magához hívá s két bögrébe öntött a borból, az egyiket megízlelé, a megízlelés után Gyurihoz szolt: „ej! de hatalmas jó bor, hiába, mi szegény szerzetesek nem vagyunk ilyen jó borhoz szokva, a nekünk ajándékba adott borok vízzel vannak keverve és ugy hozzá szoktam a vízzel kevert borhoz, hogy így tisztán nem tudom meginni, — legyen oly jó, hozzom egy kis vizet; Gyurka víztért ment, egy kancsóval hozott; azon idő alatt azonban, míg víztért volt, a Gyurka bögréjébe is öntött az altatóból, a maga bögréjébe egy kis vizet öntött, s felhívta Gyurkát, hogy a másik bögréből ő igyék; s felköszönté a nemzeti asszony jóságát és kérte az ég urat, hogy Mogyórossy uram minél előbb ép egészségben térjen haza, — Gyurkával kocscintott, Gyurka jó ízűen itta meg a neki adott bort, a kancsóban maradt bort lassanként elfogyaszták, beszédbe eredtek, Claudius mindenről kérdőzködött, mennyi a család; — azt is megtudta, hogy Gyurka a folyosón szokott alni, hogy rosz kutyák vannak, mire ő megjegyzé, legyen oly jó édes barátom, meg lehet, hogy én a kocsiával még ez éjjel fogok visszajönni, a hátulsó udvarban meghuzom magam, nem szeretném, ha szerzetes ruhámat a kutyák szédítépnék, jó lenne ezeket az éjjelre valamelyik istállóba elzárni.

— No ezt megtehetelem szent atya, mert ez oly általános szeretett ház, hogy rosz emberek ide sohasem vetődnek, nem is rosz emberek végett tartjuk a kutyákat, hanem a szomszédos erdőkből rókák szoktak bekajárni és az apró jószágba pusztítást tesznek, hát ilyenkor jók a kutyák a róka komák nem mernek az udvarban garázdálkodni.

(Folyt. köv.)

ség, járási bíróság; kir. pénzügyigazgatóság, adóhivatal, tanfelügyelőség, ügyvédi kamara, posta- és távírda-hivatal és a helyhatóság. A m. kir. honvéd tisztai kar pedig élén egy díszszázaddal a templom előtt várta az ima felsorolt díszmenetet, melylyel aztán együtt vonult be az Isten házába, hol főt. Hottovitszky Károly eszperlebbanos mindenképp a szászokról mondott igen tartalmas, s ép oly vallásos, mint hazafias beszéd; azután pedig az oltár előtt intonálta a Te Deumot, mely gyönyörű gregorius éneket a nép magyar szavakkal szentte tovább. Mire alatt ő Eminentiaja a herceg-prímás s megyés püspök gondos előlépése szerint ugyancsak szép régi magyar egyházi énekek zengése hatotta át egy a katolikus, mint a többi jelenlévő más hitfelekezetű hazafiak kebelét.

Ezútt már negyed tizenegyre, midőn itt vége lőn az istentiszteletnek, innen aztán e ismét csak az alsópár ut vezetése alatt a kövekre az összes hivatalosok, tisztviselők, értelmiség és nép által, indultunk az ágostai hitvallású evangélikusok egyházába. Ünnepi színeset, ünnepi hangulat fogadott itt becsületet s fokozta a hangulatot az az új magyar szóltár, melyet *Baltik Frigyes* püspök úr, a b-gyarmati evang. eklézsiá költői szellemű lelkész, „*Ünnepi Ének*” című alatt írt. Magyarországi eseményekről, a májusi 9-én történtekről az 1896-ik évben. Lapunk már közölte e hat versszakból álló új magyar szóltárt, melyet a hívek két részben énekeltek el.

Azúttan következett a püspök-lelkész becsületteljes imája, ima után az ő hazafias remek szent beszéde.

Mit mondunk erről többet addig is, míg az imát és beszédet hű szövegében közzélni lesz alkalmunk.

S midőn végre a pap az Ur-imáját is elénekelte az oltártól, — elénekelte népevel együtt, — záróéneket felhangzott a kóruson orgonakísérettel a himnus: „Isten áldd meg a magyart!” — Így adott hálát a multért és imádkozott a jövőért az egész közönség.

Ez az elvégződött itt az istentisztelet, mely után magasztos hangulattal vonultunk az izraelita templomba, nem maradván el később senki, sőt — lehet mondani, hogy új népelemekkel még meg is szaporodtunk.

Szerencsére a balassa-gyarmati izraelita templom oly nagy és tágas, hogy 4-5 ezer embert képes magába ölteni, és ennyien leültek is.

Kévszoly építészetiileg is szép izraelita templom van Magyarországon, mint a balassa-gyarmati, a millenniumi ünnepnek pedig e szép templomot nemzeti ünnepévé átalakították a hitközség előjárói, élőkön a figyelmét minden szóp és jóra kiterjesztő elnök id. Elfer Ede urral.

Már a déli nap verőfénye tört át a színes ablakokon midőn felszendült a kántor és kar ünnepi héber-éneke „Ma-tovu” — ezt követve két fejezetet a szóltárból. Mely csendesen hallgatta a nem izraelita nagy közönség e keleti rhythmussal, össhangzónan előadott szép énekeket. — Majd a főrabbi fr. Deutsch József mondta el imáját a szentély előtt s bár a többség nem értette szavát, észre lehetett venni, hogy a kántortól a magyar nemzetért imádkozik.

Következett az egyházi szónoklat, melyről napok előtt hangzott, hogy magyar lesz, ami az eddigi bal felfogásból képest ebben az orthodox szent hajlékban *csemény számba* ment.

El kell azonban ismerni, hogy az első magyar beszéd a b-gyarmati izr. templomban oly nagy sikerrel volt, hogy az valódi eseményt képezett.

A főrabbinak még alig 21 éves fia: t. *Deutsch Jenő* rabbi feljött mondotta ezt az ésmekben gazdag, költői szép nyelvű, ragyogó beszédet, mely mindenkit meglepett, lebilincsel.

Mi ugyan és lapunk olvasói is, azok után a szingardag költői elbeszélést tárcacikknek után, melyeket *Deutsch Jenő* lapunk mult évi folyamában, edes atyja jezsuitailem utjáról írt, tisztában voltunk az ő magyar nyelvű kitünéssel, költői lelkülettel a általános szellemi képzettség iránt, de a templomban megjelent nagy közönség előtt, mindezek jóraát ismeretlenek s ép azért igen meglepők valának.

Csupán azt mondhatnók a fiatal egyházi szónoknak, hogy a tulgyors beszéd-modort szokja le, amit ő bizonyára könnyen el is érhet. Magáról az ezúttal tartott beszédéről pedig röviden még annyit hogy valamin az ev. püspök-lelkész ur a *hitújítás* történeti s gy. mozanatát, mint Magyarországi nemzetfejtartó egyik tényezőjét helyesen szötte be szövekébe, úgy a fiatal rabbi is ügyesen mutatott rá arra a historiai factumra, hogy mindjárt a honfoglalás nehézs munkájában lényegesen segítségére voltak Árpádnak a kazarok, kik — mint tudvalevő — zsidó törzs valának.

A millenniumi emilitett három egyházi beszéd, valószínűleg külön egybekütyörve meg fog jelenni nyomtatásban, a akkor meggyőzően élvezhetik, akik már hallották, de gyönyörködhetnek bennük azok is, akiknek május 10-én nem volt módjukban azokat hallani.

Az izr. templomban *Deutsch Jenő* beszéde után a kitűnő hangú kántor még három fejezetet énekel a szóltárból s befelérésül ugyancsak a kántor és kara imát zengett a király és hazáért. Ekkor hallottak egyszerűbb héber nyelven Kölesy himnuszát is, az „Isten áldd meg a magyart!” — E hangok magasztos hatása alatt távozott a templomból a testvéries nagyközönség.

Igazi háromszoros ünnep volt reánk nézve a Millennium e napja!

Millennium az iskolákban.

Lélekemelő ünnepségekkel folytát le május 9-én B-Gyarmaton az iskolai millenniumi ünnepélyek. Az iskolák ünnepi színt öltöttek; zászlók, koszorúk, nemzeti színű szalagok díszeltek rajtuk. De nemcsak a külsőség, hanem a kis szívek bensejéből eredő lelkesültség is meghatórva tette ezeket az ünnepélyeket, úgy, hogy nemcsak a legközelebből érdekelt szülők, hanem a nagyközönség is örömben uszott s a kis hazafiakkal együtt ünnepelt.

A *polgári iskolában* a 8 órai isteni tisztelet után 9 órakor nyitották meg az ünnepélyt, s a 19 változatos műsor másfél órát vett igénybe. A dalokat, melyeket a növendékeknek Sziklady Teréz k. a., a növendékeknek pedig Klacsánszky József hitoktató ur tanítottak be, — szabatszággal adták elő a növendékek. Elénekeltek a „Hymnust”, Káldy Gyula „Ezer esztendejét”, Erkel „Imáját”, Káldy „Háromszínt lobogóját”, Doplernek „Tied vagyok tied hazám”, Schumannnak „Élj őseink”, Gyulának „Szeresd a hazát” című dalait. Elszavalták Inczédek „Ezer esztendejét”, Petőfinék „A magyarok istenét”, Bajza „Ébresztőjét”, Szabolcskának „Erősödünk”, Tóth Kálmánnak „Előre” című költeményeit; értékterek az ősmagyarokról s tartottak lelkesítő beszédet. A megható ünnepélyt Horváth Danó iskolaszéki elnök szép buzdító beszéddel zárta be. Az ünnepélyen megjelent Baltik Frigyes püspök úr is. Az ifjúság d.-u. 1 órakor kirándult a podluszányi erdőbe, hol táncmulatsággal fejezte be az emlékeztető szép napot.

A *b-gyarmati elemi iskolák* millenniumi ünnepségeinek sorrendjében az igazság-érzet úgy hozza magával, hogy első helyen az ág. hitv. ev. iskolát említsük, mert lélekemelő volt az ünnepség mindenütt, de hogy épen ez a felekezeti iskola, mely alig 10 évvel ezelőtt még teljesen tót volt, ma már teljesen magyar, ebben rejlik a fő érdem, a magyar nemzeti hazafias; — mintha csak mondta volna ez iskola a többinek: ilyen igen, de hazafiasabb ti sem lehettek. Az ünnepség tárgysorozata, miután erre nézve a közoktatásiügyi miniszter eleve igen czél szerű vázlatot nyújtott a figyelmükre, többé-kevésbé egy és ugyanaz volt, fejlettségéhez mérten, valamennyi iskolában, t. i. a templomokban tartandó háláadó isteni tisztelet után, az iskola termében, avagy udvarán a kis tanulók nemzeti dallása; az iskola széki elnökök megnyitó beszéde, majd hazafias költemények s a magyar nemzet történetéből vett rövid prózai dolgozatoknak a tanulók által szavalása, illetve elmondása; közben az igazgatók és tanítók momentánusabb történeti előadása az Ezredérből, végül záróbeszéd. E programot fejtette ki, valószínűleg még a május 9-én ünnepelő három elemi iskola egyaránt és így azokra lapunk szűkebb körű részletesen kitermi szükségtelen, csupán fogva főmozzanatokat emelünk ki tehát. Az evangélikus iskolánál Sztranyavszky Géza iskolaszéki elnök jobban a nagyerőmű ősz püspök lelkész Baltik Frigyes ur őlt, hazafias és vallásos ihlettel áthatott rövid beszédet is intenzív ő méltóság a mindkét nemű iskolás gyermekekhez, a kik csaknem valamennyien, jól szavaltak magyarul és nyertek ezért nemzeti kokárdás emlékérmeket, melyek legott keblükre tűztek fel. Az állami elemi fiú- és leányiskolában Pajor István kir. tanácsos gondnoksági elnök vezette az ünnepséget, melynek hallgatósága között ott láttuk dr. Jankovich György kir. tanfelügyelő, Kray István kir. törvényszéki elnök, Baintner Arnold járási főszolgabíró urakat is. Lelkes szöszót intézték itt a kir. tanácsos uron kívül az ifjúsághoz Kemény Gábor igazgató és Hábor Sándor tanítót. Az izraelita elemi iskola ünnepe szintén minden tekintetben kitűnő volt. Megnyitotta ezt az iskolaszéki egyházi elnöke Deutsch József főrabbi, igen hazafias, lelkesítő magyar beszéddel; majd dr. Révész Dezső világi elnök változó nagyobbabszabú beszédében a nemzet ezeréves történetét vonatkoztatva a zsidókra, kik immár teljesen jogegyenlő magyar állampolgárok. Brett Mór isk. igazgató a honfoglalást adta elő. A városi előjáróság, — noha az iskolák ünnepe mindannyi egyidőben: délelőtt 9-11 óra között folyt le, úgy osztotta be, hogy lehetőleg itt is ott is jelen legyen. Város biránk pedig indítatva érte magát alkalmi rögtönzéseket mondani az ág. evangélikus, továbbá az izraelita iskolákban, az ünnep speciális jellegének rövid kidomborítása mellett mindkét helyen apellálva a kis honleányok és hazafiaknak az életben kifejtendő birtok remélt helyes viselkedésére.

Délután az elemi iskolák növendékei majálásra vonultak ki, részben a Nyirjesbe, részben a Cse-rebe et fecerunt parvum áldomás. Röviden szólva: az iskolák ünnepe minden legkisebb sértő vagy bántó incidens nélkül — remekül sikerült Balassa-Gyarmaton, s mint hisszük, meggyőzte mindenütt.

Millennium.

Millenniumi ünnepélyek Szirákön. Hazánk ezer éves fennállásának emlékét Szirák is méltóan megünneplelte. Szébb és meghatóbb ünnepet nem

ült e város soha, mint a milyen volt az iskolás gyermekek millenniumi ünnepélése. F. hó 9-én reggel 9 órakor tartották az evangélikus, 10 órakor pedig az izraelita iskola növendékei a millenniumi ünnepséget a szülők és nagyszámú válogatott hallgatók jelenlétében.

Mind a két iskola ünnepélye a Hymnus eléneklésével kezdődött. Ez után alkalmi beszéd, a tanulók hazafias szavatai és ezeréves történelmünk kiválóbb eseményeinek elmondása következett. Az ünnepélyt a „Szózat”-nak a gyermekek által való eléneklése zárta be.

E két iskola növendékeinek ünnepélése igazán szépen folyt le, úgy, hogy a hallgatók nagyrészt könnyekig meglepett.

Este műkedvelői előadás volt Szinre került Murai Károlynak a „Virágakadás” című vígjátéka. Az előadás a szép számú és díszes nézőkre igen kedvező benyomást tett.

A nőszereplők voltak: Wladár Vilma k.-a. mint Kovács Péter neje, Horváth Jolánka k.-a. mint előbecinek unokahúga és Ambrus Anna, mint Kati, Kovács Péterék cselédje. Mind a három hölgy derekasan megállotta helyét, a miért a közönség gyakori taps tüntetését is megnyerték, sőt többen szép virágcsokrokkal adtak kifejezést elismerésöknek. A férfi szereplők: Plachy István, mint Kovács Péter, Szabó Ferenc, mint Laci, Nelli udvarlója és Veres Iván, mint Ödönke, Nelli unokaöccse, természetes és keresetségtől ment előadásukkal tették magukat igazán érdemesekké a közönség elismerésére. Ezen felül Kúszner Zsigmond Pósa Lajosnak „Ezer év után” című költeményét szavalta el nagy lelkesedéssel kelve e hazafias költeménnyel. Szarka Károly Ferenczi Ödönnek a „Kisérlet” című melodráját, Nagy Sándor pedig Vetési Lászlónak „Othello Bujákon” című monológiát adták elő nagy tetszéssel. Az előadás tiszta jóvedelme a másnapi néppünneplő költségeinek fedezésére fordított.

A műkedvelői előadást kiválóan kirivadták tartott táncmulatság követte a kaszinó termében.

Május 10-én az evang. templomban és az izr. imaházban háláadó isteni tisztelet tartott a hatóságok és az itt lakó összes felekezetek részvétele mellett. Az evang. templomban Wladár Miksa, alesperes, az izr. imaházban Guttman Mór, tanító, mondtak nagyrabáru hazafias beszédet. Az isteni tiszteletet a helybeli daloskór Szózat és Hymnus éneke fejezte be.

Délután 2 órakor a városi házán képviselőtestületi diszkusszió tartott. Itt Sréter Alfréd, e kerület népszórá és kedvelt orsz. képviselője mondott nagyszabású ünnepi beszédet.

Ezután a város örege, ifja lovas banderium élén, a „Rákóczy” hangjai mellett gr. Degenfeld Lajos ur fenyves erdejébe vonult a néppünneplőre mely táncból, különféle játékok és hazafias dalok énekléséből, birkasütés és a nép étel- és itallal való megvendégeléséből állott.

A néppünneplőt gróf Degenfeld Lajos ur a legelső magyar emberre, a király ő felségére mondott lelkes pohárköszöntőjével nyitotta meg.

Este a polgárság zeneszó és hazafias dalok éneklése mellett bejárta a fényesen kivilágított és lobogó díszbe öltözött város utcáit, azután tömegesen vonult gróf Degenfeld Lajos vendégzertetőt élvező képviselőnk Sréter Alfrédhez, ahol őt lelkes órációban részesítette.

A helybeli r. kath. iskola növendékei millenniumi ünnepélyüket e hó 17-én tartandják.

Nógrád-Ludány f. hó 10-én ünnepelte az ezer éves jubileumot, mely diszkusszióval kezdődött Gr. Pejacsevich Arthur gyönyörű hazafias beszédet mondott, ki nevével Mikó Anna grófnővel és Endre gróffal az ünnepélyes misén, úgy szintén a körmeneten jelen volt és nemzeti színű kokárdát viselt, jelen volt a község színe, java, az előjáróság testületileg nemzeti színű lobogókkal. Az ünnepély végeztével Pejacsevich Arthur gróft a közönség lelkesen megjelenezte.

Tráns község erejéhez képest, méltán megünneplelte az országot megalapításának ezer éves ünnepét.

F. hó 2-án a község polgári ünnepelő ruháikat ölték fel és semminemű munkát nem végeztek, nemzeti lobogókat tűztek ki s a községi előjáróság Kohn Jakab bíróval élén mintegy 569 db. eperfát öltetett el.

F. hó 10-én korán reggel a mozsarak dörgése adta tudtul a népnek, hogy a nagy nemzeti ünnep kezdetét veszi.

Délután 2 órakor az előjárósággal együtt a falu kicsinyei és nagyjai a kath. templomba vonultak, hol Te Deum volt, mely után Galbay Viktor plébános ur leendőletes beszédet mondott a hívek-

Melléklet a Nógrádi Lapok és Honti Híradó 19. számához

hez, majd kivonultak a templom előtti térre, hol Konstyánszky József derék a buzgó k. tanítónk vezetésével tanítványai elénekelték a Hymnuszt s jelesebb tanítványaival elmondotta rövid kivonatban Magyarország történetét, a honalapítástól kezdve egészen a mai napig, nevezetesebb korszakok és királyok elmondása után hazafias és vallásos énekeket zengedeztek, majd pedig fehérruhás leánykák és daru tollas fiúk az elmondott történeti korra vonatkozó költeményeket szavaltak.

Végül Kohn Jakab községi bíró szép lendületes felkészítést mondott, felséges királyunkra és királynéinkra, melyet a nép levett kalappal hallgatott és a király éltetésével eloszlott.

Zagyva, máj. 10.

Zagyva-Róna községében megalakult millenniumi ünnepségeket rendező bizottság f. é. május hó 10-én Magyarország ezeréves fennállásának emlékére a következő, lélekemelő hazafias ünnepet rendezte.

Réggel 7 órakor 3 mozsár lövés jeleste, hogy a nemzeti színű zászlókkal felszerített Zagyva-Róna községében a mai napon fog megtartatni az örm ünnep. Félkilenc órakor a községben díszes tanácstermében községi képviselőtestületi ünnepi közgyűlést Szabó Imre körjegyző fekte magyar díszruhában kardosan megnyitotta, mely díszközgyűlés határozata folytán Zagyva-Róna község közönsége 8 császári és királyi apostoli felsége dicsőségében uralkodó szerezett királyunkat I. Ferencz Józsefet és felséges nejét Erzsébet királynénkat a vmegyei méltóságos főispán ur útján felirattal bódolatlanul olvasatott fel és iratott alá Szabó Imre körjegyző által szerkesztett és egybeállított a márvány emlékoszlop alapzatába elhelyezett emlékirat.

A díszközgyűlés beárása után a község hazafias előjárósága, képviselőtestülete valamint a környékről megjelent díszes közönség a község házáról a hálaadó isteni tisztelet meghallgatása végett az itteni róm. kath. templomba indult a következő sorrendben:

1. Egyenruhás bányamunkások 240 főből álló század.
2. A zenekar.
3. A község lakosai közül kiválasztott díszpárok.
4. A község előjárósága és képviselőtestülete, az uri hölgyközönség, az igen szép színű selyem zászló alatt, mely selyem zászlót Szabó Lajos rimaszombati főgymnasiun VI. osztálytanuló vitt.
5. Az önkéntes tűzoltó testület 80 tagja teljes díszben.
6. A nagyközönség.

Ezen díszes menetnek a templomba történt bevonulásáig ismét 3 mozsárlövés volt, a zenekar pedig magyar indulókat játszott.

A templomban a község előjárósága és képviselőtestülete, valamint a díszpárok az oltár körül elhelyezkedve hallgatták meg a hálaadó isteni tiszteletet, mely alkalommal az isteni tiszteletet végző főtitelendő Lacsek Gyula losonczy főgymnasiun hittanár ur igen szép hazafias alkalmi beszédet tartott.

Az isteni tisztelet végeztével a menetet a fenti sorrendben a Zagyva-Róna község közönsége által felállított díszes emlékoszlophoz vonult, hol az igen nagyközönség a szózatot énekelte, ezután a lelkes az emlékoszlopot beszentelték, minek végeztével dr. Erdős János bányaeorvos ur igen szép hazafias emlékbeszéd kísérettel ezen szobrot általadta a község előjáróságának gondozásáig végezt, ezután a zenekar a hymnuszt eljátszotta, mire a menetet magyar indulók kísérettel ismét a község házához vissza ment.

Zagyva-Róna község közönsége által közadakozásból épült emlékoszlop szürke márványból készült 3 m. 26 cm. magas pyramis alak a következő felirattal: „Mindent a hazáért”. Magyarország ezeréves fennállásának emlékére emelte Zagyva-Róna község közönsége 1896.”

Délután 3 órakor a község házáról nemzeti színű zászlók alatt szép sorrendben a tűzoltó-egylet, község előjárósága, képviselőtestülete, a nagyközönség zene kísérettel a község melletti várhegy alatt fekvő szép fenyőfákkal övezett tánczterre, hol egész délután az uri közönség a néppel együtt öröm-ünnepüket tartván, két zenekar felváltva játssza mellett estelig tánczolt, mulatott.

Este pedig zene kísérettel zászlókkal a község ház udvarára vonult a közönség.

Ezen bevonulás valóban lélekemelő volt, mert itt lehetett látni a népek lelkesedését és itt lehetett tapasztalni, hogy a d.-e. komoly ünnepet a nép átérzte és mennyire tudott lelkesedni a hazá szeretéért.

Az emlékoszlop felállítási költségeihez adakoztak a következők:

A a-tarjáni községbánya r.-tára. nemesszára igazgatósága 50 frt, a rima-muránv-a-tarjáni vasam r.-tára. hazafias igazgatósága 50 frt, dr. Erdős János, Szabó Imre, Kuncze Károly, Löwenheim Mór, Gerő Nándor, Oláh Miklós, Rix Miksa, Pfaff Gusztáv, Dudás András, alsó 2-2 írtot. Schönfeld Jakab, Klein Sámuel, Szabó Ábel, Mraák Sámuel, Adorján József, Kobáry János, Pászthy László, Perné Sándor, Láng Emil, a nagyval iskolai növendékek, Iricz Odón, Lakatos Sándor, Kadlót Mátyás, Kadlót András, Hajdára János, Gyvetai István idős, Lakatos András bíró, Földi János, Bender Alajos, Földi István, Kadlót József 1-1 írtot. Ragitko János, Demuth Károlyné, Erm József, Schmied András, N. N., Toldara István, Lakatos István, Hochberger Jánosné, Bodi Erzsébet, Lakatos dorka János, Lakatos András katas, Angyal István fűtő, Földi András György, Lakatos János feladó, Gerő Nándor, Halitka András, LaVács András, Gólbács János, Angyal Sándor, Kovács András, Kovács István, Schraak Józsefné, Rozsloosnek János, Lengyel Sándor, Jank József, Halitka János, Jank András, Hajdára József, Pap Kálmán, Jettse Lajos, 50-40 krt., Kormos Istvánné, Soos Judit 40-40 kr., Söth István, Galbács Sándor, Fleischer Ágoston, Lénner János, 30-30 kr., Batki József, Pál Lajos, Kadlót Eerence, Halitka András ifj., Szabó György 25-25 kr., Müller Jakabné, Köglér József, Pincz Ágoston, Buchticska Márton, Wolner András, Penasch József, Rács Lajos, Frank Vincze, Drexler Károly, Bumberle Simon, Lakatos dorka József, Dudás János, Kovács Sándor, Galbács Erzsébet, Angyal János, Angyal András, Kovács József, Bagoly István, Szilovotka Antal, Saikora János, Billeter Frigyes, Lenn Ferencz, Schreiber Péter, Galcsik József, Zsák János, Bozó Menyhért 20-20 krt., Földi Péter bodi, Sáski András, Toldara József, Szekeres János, Kovács György, Lakatos Jánosné, Kadlót Jánosné, Jank Albert, Tóth János, György Gergely, Jank Ignác, Kadlót Pál 10-10 kr., Halitka György, Jank Jakab 5-5 kr. egy elárverezett szíj ar fejből befolyt 1 frt 35 kr.

T a n ú g y.

A felső-, közép- és népoktatási tanintézetek növendékeinek és azokat kísérő tanárok és tanítóknak, tanítónőnek az ezredéves kiállítás és a székesfőváros megleltetésé céljából tervezett tömeges kirándulás tekintetében a kiállítás igazgatóságának „Tájékoztató”-a.

Az összes nyilvános hazai tanintézetek tanulói s kísérő tanerőik személyazonoson a II. osztályban III. oszt. egész jegy árán, a III. osztályban pedig az III. oszt. féljegy árán utazhatnak. Két 10 éven aluli gyermek annyit fizet, a mennyit egy tíz éven felüli.

Falusi és tanyai elemi iskolák növendékei (földmivessék gyermekei) közül a 10 érnél idősebbek a III. osztályban III. oszt. féljegy árán, a 10 érnél nem idősebbek I harmad oszt. jegy negyed-árán utazhatnak.

A tömeges kirándulásban résztvevő fiú tanulók egész a felső nép iskoláig terjedőleg és az azokat kísérő tanárok és tanítók az V. ker. áll. főreáliskolában (Markó-utca 20.), V. ker. áll. főgymnasiumban, a VI. ker. főreáliskolában (Loragymnasiun 18.), a VII. ker. áll. főgym. (Barcsay-utca 5. sz.), a gyakorló gymnasiumban és végül a városi elemi iskolák növendékei és tanerői a VIII. ker. áll. főgym. (Trefort-utca 8. sz.), a leány-növendékek közül még a városi elemi iskolák növendékei is a VI. ker. áll. polg. isk. tanítónőképző és a II. ker. áll. tanítónő-képzőintézetben berendezett tömeglakásokban, végül a falusi és tanyai elemi iskolák növendékei a kiállítás igazgatósága által épített barakban szállásoltatnak el.

Az iskolákban elszállásolt ifjuság és kísérő tanerők következő élelmészésben részesülnek. Reggelire: egy nagy pohár kávé és sütemény, ebédre: leves, marhabús (esetleg főzelek sülttel, székelygulyás vagy pörkölt) tészta, uzsonnára: egy pohár kávé süteménnyel, estére: hideg vacsora (pld. rettek vajjal, vajás kenyér, hentes czikkek stb.) kivételesen egy tál meleg étel.

A barakban elhelyezett gyermekek és tanerők a népkonyhában kapnak élelmést.

A kiállítás igazgatósága a tömeges kirándulónak jegyfüzetek bocsát rendelkezésre, melyekben a menettérít jegy, a három napi tartózkodásra szóló lakásutalvány, az élelmész és 3 beléptijegy együtt foglalnak.

A jegyfüzet ára megrendelésnél előre fizetendő, 30 jegyfüzet után egy-egy díjmentes az ifjuságot kísérő tanerő számára. A jegyfüzetek ára a következő III. oszt. jegy a fentebb felsorolt kedvezményekre, felértékel és 10 éven felüli gyermekek részére: a 14-ik vonal szakasztól 9 frt, s minden alábbi szakasztól 50, 30, 25 krral kevesebb, a

személyvonatokon utazó 10 éven aluli gyermekek részére a 14-ik vonalszakasztól 6 frt 95 kr. s minden alábbi szakasztól 25, 15, 10, illetve 15 krral kevesebb, a személyvonatokon III. osztályban utazó 10 éven felüli falusi, tanyai iskolások és kísérő tanerők részére: a 14-ik vonalszakasztól 6 frt 65 kr. s minden alábbi szakasztól 50, 30, 25 krral kevesebb, a 10 éven aluliak részére a 14-ik vonalszakasztól 4 frt 65 kr. s minden alábbi szakasztól: 25, 15, 10, illetve 15 krral kevesebb.

A tömeges felrándulások helyi szervezése az illető vidéki iskolák igazgatóságainak kezébe van letéve.

A felrándulás határnapja jóráhagyás végett az ezredéves orsz. kiállítás igazgatóságával legalább 15 nappal előbb közlendő. Az egész csoport kell, hogy együtt utazzék Budapestre és ugyanazon vonattal hagyja el a fő- és székváros.

A jegyfüzeteket legalább 20 tanulóól és tanerőből álló csoport veheti igénybe a jegyfüzet kedvezményt, de kívánatos, hogy a csoport minél nagyobb legyen.

A tanintézetek f. é. június hó 16-tól szept. 24-ig állván rendelkezésre, csoportos felrándulás csak ezen időközön belül rendezhető.

Hírek és különfélek.

Dániel László vármegyei főispánja e hó 14-én az esti vonattal székvárosunkba érkezett s több napig fog időzni körünkben.

Házasság. Veisz Arnold Veisz Antal ipolyvági orthodox rabbi fia, f. hó 27-én délután 3 órakor vezeti oltárhoz Patakon Weiner Ottika kisasszonyt.

Eljegyzés. Engelhardt Dezső gyógyszerész eljegyzett Sziklay budapesti vendéglős leányát Ilonkát.

A F. M. K. E. Ipolyvágon f. hó 11-én ülést tartott és pedig elnök lett: Horváth Béla főispán, alelnökök: Ivánka Zsigmond és Berkó István; titkár: Somogyi Béla.

Kinevezés. Markó István ipolyvági kir. törvényszéki aljegyző a vámosmiskolci kir. járásbíró-sághoz albirová nevezetett ki.

Gyászhir. Gróf Chorinsky Igó a vaakonora rend és több más rend vitéze Honismereti közgazgatási bizottságának tagja, stb. szemerédi föld-birtokos f. hó 9-én Salzbürgben elhunyt. Tetemei egyelőre a salzbürgi köztemetőben f. hó 15-én tétettek nyugalomra.

Előmunkálati engedély. Baranyai Istvánnak a Magyar Államvasutak Balassa-Gyarmat állomásából kiágazólag az Ipoly folyó áthidalásával a Zabara, Zsely, Szklabonya, Kis és Nagy-Kürtös községek érintésével Békébbi vezetendő helyierdeki gőzmozdonyú vasút vonalra az előmunkálati engedélyt 1 évre megadta.

Kirendelések. Maczenauer Oszkár vázgyházmegyei segédlelkész ugyanily minőségben, a verőcei plebániához rendeltetett ki; a rosmányi egyházmegye vikáriusa pedig Salgotarjána Szobisek Emil szomolnokai káplánt nevezte ki segédlelkészül.

Hymen. Vilim Gyula b.-gyarmati főnévű kereskedő május hó 14-én jegyezte el Örv. Bachár Gyuláné szül. Vitalis Emma urhölgyet Lónyabányán.

Gr. Károlyi Imre, kinek házassági frigyéről nemrég lapunkban is megemlékeztünk, Kékkő város millenniumi ünnepségehez száz forint adománnyal járult.

Helvét hitvallású polgártársaink, kiknek száma Balassa-Gyarmaton öröndetesen szaporodik, pünkösöd másodnapján május 25-én délelőtt 10 órakor a polgári iskola nagytermében, urvacsoraszertással egybekötött istentiszteletet tartanak.

Ünnepély és majális: A b.-gyarmati r. kath. elemi fiú (nemzeti) iskola ma tartja meg reggeli 8 órakor millenniumi ünnepélyét. A program 16 pontból áll s egybeállítás a tanári kar ügyes és tapintatos kezére vall. Az iskola növendékei e hó 21-én majálásra készülnek és pedig nem mint eleinte tervezték — a „podluszanyi erdőben” melynek tulajdonosa e helyet a kicsinyektől — 3 tudja mi okból — megtagadta, hanem a „Nyirjes erdőbe”, a hol d. u. 1 órakor közebb lesz, mely — az aláírási iv után itélve látogatottnak ígérték.

A megyénkbeli egyetemi hallgatók aszal a dícséretes tervvel foglalkoznak, hogy az Ezredév alkalmából a szünidő alatt Balassa-Gyarmaton jótékony célra általános jellegű mulatságot rendeznek. Kétszeresen kívánunk neki tehát annak sikerét, ami — körültekintő buzgó rendezés mellett mint reméljük, nem is fog elmaradni.

Szécsényben május 14-én éjjel után fél 1 órakor a kisebb gazdák szénarakodójában tűz ütött ki, mely alkalommal a Szt.-Ferencz zárdai tulajdonát képező 1 kazalban 300 frt értékű szén és ezenkívül még három gazdának több szekerre menő szénája megégett. A tüzoltók igen nehéz feladatokat a főparancsnok távollétében az alparancsnok vezénylete mellett kitűnő eredménnyel oldották meg, a menyinyiben helyes működésük által a tüzet localisálni és az égő boglyáktól 4—5 méternyre fekvő többi szén rakományt megmenteniök sikerült. A lovas gazdák illetve víz-hordó kocskák kimaradása valóban érthetetlen.

Salgó Isidor cs. és kir. tart. szerkesztő hadnagy f. hó 11-én élté 80-ik évében Balassa-Gyarmaton elhunyt. Sokat szenvedett, nyugodjék békéül!

Sertésvész Balassa-Gyarmaton május hó 13-án hatóságilag megszüntnek nyilvánított s így ez állatokra nézve a szokásos bétűző vásárok, valamint június hó 22-én az országos vásár is megtartható lesz.

Iskolai ünnepek. A balassa-gyarmati zárdabeli Jeány iskolában a Millenniumi ünnepet ma délután 4 órakor tartják meg; mert az egyházi tanügyi főhatóság az intézet vezetői választására bízta, hogy kijelölt három nap közül, mint legalkalmasabbat, melyiket akarják a nemzeti nagy cselekmények felhasználni.

Halálozás. Az orgován bokros, szép virágos csemetéjű temető gazdagabb lett egy kis lakóval, ott hajította le fejecskéjét örökölomra Ybl Laci. Őt is, a kedves, furge, okos, kis fiút, a gyermekek kérelmetlen réme, a roncsoló toroklob tépte ki jó szülői karjai közül, soha be nem heggedő sebet ütve szerető szívükön. Az a kis koporsó nem lett fehér a sok gyöngyvirágtól, mert a vigasztalhatlan szülők mely bánatától olyan sötétséget borított arra. Az Isten, aki a keresztény maga megadás érnéjét az emberi szívekbe oltotta, adjon erőt az itt maradtoknak súlyos fájdalomuk elviselésére, neki pedig tegye könyvére azokat a hantokat, amelyeknek virágait kiapadhatlan forrás öntözi. (Sz.) — Révay Miklós, a szirák kir. járásbírósg két év óta nyugalmazott hivatalnok a hó 10-ének éjjelén hosszas és kínos szenvedés után 51 éves korában jobbláttra szenderült. máj. 12-én temették el nagy részvét mellett.

Kivonat a „Budapesti közlöny”-ből. Kinevezés. A balassa-gyarmati m. kir. pénzügyigazgatóság Gelber Herman díjtalan adóhivatali gyakoronkjelölt díjaz adóhivatali gyakoronknak nevezte ki. Névmagyarisítás. A m. kir. belügyminiszter megengedte, hogy kiskoru Deutsch Sándor, Andor és Zoltán szécsényi illetőségű s ugyanottani lakosok vezetéknévüket „Német”-re átváltoztathassák. Pályázat. A balassa-gyarmati kir. pénzügyigazgatóságnál egy szolgai állás üresedett meg, melyre kiszolgált altszámú birnak elsőbbséggel. Pályázati kérvények június hó végéig nyújtandók be a nevezett igazgatósághoz.

Vásár napjának áthelyezése. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter f. évi 29. 964. sz. alatt kelt rendeletével megengedte, hogy a Nógrád megye területéhez tartozó Füleki községben f. évi május hó 24—25-ére eső országos vásár ez évben kivételesen f. évi május hó 21—22-én tartassék meg.

A m. kir. posta- és táviratigazgatóság közlése, hogy az Ezredéves kiállítás területén „Budapest-Kiállítás 1. szám” elnevezéssel f. évi január 16-án megnyitott posta- és távirat-hivatal f. évi április hó 25-től nemcsak felvételi hanem adási szolgálatot is teljesít, ennél fogva a jelzett naptól kezdve az ezredéves kiállítás területére, valamint a szomszédságában épült „Ós Budavára” telepére címzett összes levélpostai küldeményeket: (leveleket, keresztírókú nyomtatványokat, árumintákat, hírlapokat stb.) táviratokat a nevezett hivatal kézbesíti.

Hivatalos pályázati hirdetmény. Nógrád-megye alispánjától — Losoncz r. t. városnál üresedésbe jött évi 1200 frt fizetéssel járadalmazott rendőrkapitányi állásra a vármegye kormányzatával megbízott Daniel László főispán ur Ó Mál-telegről nyert megbízás következtében ezennek pályázatot nyitok; — pályázni kívánók tartoznak illetkorukat előírt elméleti képzettségüket s eddigi munkájukat igazoló bizonyítványokkal felszerelt s nevezett főispán urhoz intézendő pályázati kérvényeiket folyó 1896. évi május hó 24-ig hivatalom után annál is inkább beadni, mivel a később érkezett kérvények nem fognak figyelembe vétetni. Kelt B.-gyarmaton 1896. május hó 7. Török, alispán.

Veszélyes dolog és sok kárt is okozhat az üpörlőfőben levő vasutaknál a pályatesthez való

közeledés s egyáltalán az ott levő bármennyű, a vasutépítéshez tartozó tárgy érintése; hatóságaink különben most midőn az asztod—b.-gyarmat losonczy vasútvonalon a munkálatok már több ponton oly nagy mérvben haladtak elő, hogy ott gőzmozdonyokkal is dolgoznak, a közönség figyelmét az ily kihágásilag is tiltott cselekménytől való óvakodásra hirtelményileg is felhívják, tudatván egyzersmind, hogy gyermekekért fenforogó esetekben a szülők, gyámok és felügyelők felelősek. A gyalog vagy kocszi és marhákkal való közlekedés egyedül az átjárásra szánt helyeken szabad, természetesen, hogy balesetek kiküldése végett itt is mindig a legnagyobb elővigyázattal. Célzszerűnek láttuk lapunk utján mindezekre figyelmeztetni a közönséget, hozzátéve, hogy a vonatkozó minisiteri rendeletben az egyes kihágási cselekményeikért azok elkövetői, avagy a szülők (stb.) 2 frtól 100 forintig terjedhető pénzbüntetést érheti.

Hontvármegye millenniumi ünnepsége. Ipolyságon „Te Deum” volt máj. 10-én a katolikus templomban a megye előkelő közönsége jelenlétében. Misse után körmenet. Azután a izr. ima házába vonult a közönség hol a rabbi nagybáti beszédet mondott. Este kivilágítás tűzijáték volt. A dalárdá bazafias dalokat énekelt. Népmulatság is volt melyet, Totovits Kálmán főszármverő rendezett. 11-én volt a diszközgyűlés, a melyen a vármegye főispánja Horváth Béla mondta az ünnepi beszédet, melynek óriási hatása volt. Utána Foltin János ipolysági plébános szolt köszöntet mondva a főispánnak remek beszédeért és egyuttal indítványozta, hogy az ünnepi beszéd egész terjedelmében a jegyzőkönyvbe fölvetessék. Banket fejezte be az ünnepélyt, amelyen a királyt Horváth Béla főispán, a főispánt br. Majthényi László v. b. t. tanácsos és br. Majthényi Luka Pál orsz. képviselő éllette.

Nagy-kürtös községe is helyt állt s kitett magáért május 9-én, dacára annak, hogy a lakosság legnagyobb része tótajkú. Reggel 8 órakor az iskola növendékei nemzeti zászlók alatt, nemzeti színű szalaggal és millenniumi érmekkel díszítve vonultak a templomba, a hol magyar nyelvű isteni tisztelet volt. A hazáért és királyunkért mondott ima és ének után a gyermekek a templomban lévőekkel együtt a tanterembe vonultak, a hol Klein Antal tanító, szabatos magyarsággal, nagy lelkesedéssel tartották meg a bazafias ünnepélyt. Délután dobszó és zene mellett Szebasztján-Adolf szép parkjába vonultak, a ki szíves volt a park egy kies fekvésű és e célra legalkalmasabb helyét átengedni. A gyermekek Szebasztján Paula és Szebasztján Vilmosné által megvendégeltettek. Este a gyermekek sorakozva megköszönték a család kegyét, dobszó és zene mellett vissza tértek az iskola udvarára a hol a szózatot még egyszer elénekelve, szétoszlottak. 10-én a templomban a millenniumi ünnepély nagy részvét mellett tartották meg. Magyar és tótnyelven Kolbenhayer Sámuel helybeli lelkész mondott megható és lelkesítő beszédet. Délután egyházi millenniumi diszgyűlés — este pedig a felnőttek táncmulatsága fejezte be a millenniumi ünnepélyt.

Körorvosok küldöttsége. Dr. Heksch József körorvos vezetésével a körorvosok május 15-én a főispánnal tisztelegtek s felkérték, hogy támogassa a törvényhatóságnál annak kérelmeket, miszerint firtéseiket ezentul ugy amint ez már több vármegyében életbe léptetett, közevetlenül a vármegyei pénztárából kapják ki. A főispán, méltatva a kérelem jogosultságát, megígérte, hogy azt támogatni fogja.

A községi és körjegyzők közgyűlése május 15-én tartották meg B.-gyarmaton. Draskóczy Ede elnök lendületes szavakban nyitotta meg az ülést, megemlékezik az ezredévről, élteti a hazát és a királyt. Ezután tárgyalattak több nyugdíjazandók kérvényei az évi számadások és költségvetések, melyeknél az elnök és a választmány javaslatai egyhangulag tudomásul vétetnek és elfogadtatnak. Draskóczy Ede elnök előre haladt okra folytán lemond az elnökségről s a közbizalom nyilvánulása dacára azt el nem fogadta. A tisztújítás eredménye a következő: Elnökül Szabó Károly, d.-jennő, alelnökül: Pap János starjáni, jegyzőül Kovács Ferencz rétsági jegyző választották meg. A választmány tagjaiul: Draskóczy Ede, Foglár Géza, Balás Dezső, Pap Gyula, Borbás György, Horváth Zoltán választatták meg. A választás után Szabó Károly lelkész székfoglaló beszédet mondott, majd Pap Gyula méltatva Draskóczy Ede, ki egyhangú lelkesedéssel az egyet örökös diszelnökévé választott.

A F. M. K. E. nógrádi főkegylete május 15-én tartotta évi rendes közgyűlést gr. Degenfeld Lajos elnöklete alatt. A gyűlés emelkedett bazafias hangulatban folyt le. Dr. Révész Dezső titkár évi jelentését tudomásul vették, megalapították 550 frban az évi költségvetést, jóváhagyták az 1296 frt 69 kr bevétellel levezetett évi számadást, Orációval fogadták a közgyűlésen résztvevő dr. Pulszky Agost urnak azon bazafias elhatározását, hogy az egyletbe 100 frtos alapító tagul lépett be. Balás Antalnak azt az indítványt, hogy a „Kresztian” című uéppárti tót lap ellenében bazafias tót lap alapítsassék, s Balás Jósefnek azt az indítványt, hogy a vármegyei 3 kulturreglet egyesítsessék, egyelőre a választmányhoz utasították. A málnapataki óvónő fizetését 350 frban állapították meg. A választmány tagjainak számát 24-ről 36-ra emelték s választás utján betöltötték az üresedésben lévő tisztviselői állásokat. Titkáruul dr. Révész Dezső, 1-ső jegyzőül Hanzély Gyula, másodjegyzőül Szakal Ferencz s jénztárnokul Weisz Kornél választották meg, s a választmányba dr. Pulszky Ágoston, Balás Antal, Balás József, Baltik Frigyes, Hottovinszky Károly, Jaulusz Ferencz, dr. Heksch József és Kanitz Ödön választatták be. A közgyűlés gr. Degenfeld Lajos elnöknek és Vannay Ignác al-elnöknek köszönetet szavazott s déli 12 órakor éget ért.

Egy zágrábi kiállítás. A horvát kormány egészségügyi kiállítására kapcsolatosan levő pharmaceutikus kiállításban a jóízű cukamáj-olaj és a sertésvész hártására való gyógyszerek, amelyek az atolsó években ily kitűnő hatással voltak magukra vonták ő felsége királyi figyelmét; a király a kiállítót — Mittelbach Zsigmond zágrábi gyógyszerészt bemutatatta magának, ki a gyógyszerek fontos részleteit kimerítően megmagyarázta, mire ő felsége meglepedését kifejezte.

Pöstyén fűrdőből írják lapunknak: Egy rég érzett hiányom fog segíteni a Pöstyénben ujjonnan épült intézet beteg gyermekek gyógyítására, mint a minő eddig semmitéle fűrdőhelyen nincsen. Az intézetben izület-, csont- és vérbetegségekben szenvedő gyermekek fognak elhelyezést nyerni. (kísérlet felesleges) s állandó orvosi felügyelet alatt állani, a mi sok szülőre nézve valószínűs áldásnak tekinthető. Az intézet a jövő hetekben fog megnyitni s összeköttetésben lesz gyógygyimnasztikai és masszage termekkel.

Érdekes jelenetek voltak tanni az ezredéves kiállítás megnyitása alkalmával azok, kik ő felsége kíséretében voltak. Ő felsége a megnyitási aktus befejeztével az iparszarnokot szemlélte meg, hol feltűnt a Zwack I. és Társai budapesti csász. és kir. udvari szállító líkőrgyáros cég pavilonja, melybe belépvé, Daniel minisiter által bemutatatta magának a cég jelenlevő főnökét Miksát és Lajost. Főnök érdeklődésével intézet kérdést mióta áll fenn a gyár s egyéb felvilágosítások után meglepedésének azzal adott kifejezést hogy barátságosan közönte azt mondta: Nagyon meg vagyok elégedve igen azért Az urakodó távozávan ő felsége kísérete tekintette meg az 1840 év óta fennálló cég műrészies kivitelű pavilonját, melyben a világhírű líkőrkész díszes palackokba töltve s ritka izléssel csoportosítva mindenkin meggyerték tetzését. Ő felsége magas elismerése eléggé bizonyította annak, hogy nincs szűkegünk líkőrkészletességért a külföldet megkeresni, mivel a külföld készítményeivel versenyképes gyártmányt produkált nevezett cég is, mely hasznok ebbeli gyártmányának a külföldön szeraz nevel és hivatra van a beözönlő külföldi termékeket hazánkából kiszorítani.

***Kohógs rekedtség** és elnyálkásodásnál, a torok- és légzési szervek minden zavarainál melegen ajánljuk tisztelt olvasóink figyelmébe Egger kitűnő hatású mellpasztillát. Kaphatók 25 és 50 korsz eredeti dobozokban minden gyógyszerárban és nevezetesebb gyógyszerüzletében. Fő- és szétküldési raktár: **Egger A. és fia** Nádor-gyógyszertára Budapest, Váci körút 17.

Lóvásár Érsekujvárott. A nyitrimgyei egyesület által a folyó évi május hó első hétfőjén s az ezt megelőző vasárnap délutánján vagyis 3-án és 4-én rendezett XIV-ik nemzetközi nagy lóvásár nagyon látogatott volt. A szomszéd vármegyék tenyésztői ez alkalommal is felhajtották lovaikat a vásárra. A cs. kir. közös hadsereg részére 18 db. lovat vásárolt a kiküldött bizottság. Igen jó eladták lovaikat: görk Károlyi Alajos örökösének tömeggyei uradalma, báró Stummer Sándor nagy bodoki uradalma báró Steiger Albert septeenczifalusi uradalma Süngh János, Rudnyánszky György, lovag Lachnit Henrik, s ezen kívül még számosan. Kereskedők Budapestról Győrből, Pozonyból, Kassáról, Sopronból, Bécsből, Salzburgból, Boroszlóbból, Berlinből és Prágából, voltak jelen. A gazdaközönség részéről is mint mint eladók ott voltak: Örmöndy József, Caillaghy György, Ozoher Béla, Ocskay László, Hrtényi Ferencz, Verő Zsig, Szankovics Ferencz, Stummer Sándor, Komáromy Károly Szelenyri Miklós, Benkeő László, Deák János, Sümegh János, Ambró István, Kelez Gyula, Szentiványi Oskár, Kazy József, Konkoly Gyula, Szanditner Sándor.

Schumacher Ágoston, Bartha Béla, Heckenast György, Czibulya Gyula, Bakay intéző, ifj. Ocsay Rezső, Dr. Hünckel Ernő, Ordódy Ferenc, Ordódy Antal, Inrük Tamás, Kaltenbach Gyula, ifj. Dombay, Veres Gyula, Ronchetti Rezső, Szivós Gyula és ezen kívül még igen sokan. A jövő évi nagy lóvásár ismét május hó első hétfőjén s azt megelőző vasárnap délutánján fog megtartani.

Ingyen könyv a magyar hölgyeknek. A „Fővárosi Lapok”, mely munkatársaink előkelő gárdájával, napról napra, páratlanul magas színvonalon álló lapokat ad olvasó kezébe, azonkívül, hogy napenként a összes lapok között a legjobbat nyújtja — még külön irodalmi csemegékkel is kedveskedik — olvasóinknak, és pedig ahhoz az olvasó-közönség izléséhez és igényeihez mért csemegékkel, mely tudvalevőleg az összes lapok olvasóközönsége között a legelőkelőbb és a legintelligensebb. Rézében a lapos fűződő régi irodalmi hagyományok révén, lévén a lap évtizedeken át a milvoti magyar családok egyetlen irodalmi napi lapja, — részben pedig ama újabb átalakulások révén melyek lehetővé tették hogy a lap megtartva előbbi irányelveinek teljes egészét az újjászínálás minden modern eszközével és a legkiválóbb magyar hírlapírók gárdájával felfegyverkezve — a legérdekesebb és a legjobban szerkesztett magyar lappá vált.

A „Fővárosi Lapok” most küldött szét előfizetőinek teljesen ingyen egy pompás kiállítás albumot, mely magában foglalja az ország összes bálorzó hölgyeinek névsorát, a fővárosi elite-bálok összes bálanyáinak kitünően talált arcképeit; ezenkívül temérdek pompás illusztrációt és egy csomó kiváló író szépirodalmi dolgozatát.

Már maga a bálanyák arcképcsoportja (43 arckép) kiváló dísz a könyvnek, mert ez arcképek ugyazólván teljes képet nyújtanak a fővárosi előkelő, szereplő hölgyvilág alakjainak.

A bálorzó hölgyek pontosan összeállított névsora pedig bizonyára sok, sok kedves emléket fog fölébresztetni amint a bájos asszonyok és leányok olvasása közben újra meg újra átélik az el múlt fényes éjszakák ragyogó emlékeit.

Az album szépirodalmi tartalma a következő:

Farsangi emlékek Sas Edétől: Farsangi ének Abonyi Árpádtól: Millenáris farsang Makai Emilől: Egy szomorú béli éjszaka Vértess Gyulától: Cortilius ordo Csáktornyai Lajostól: A bigyó Baday Lászlótól: A szoknya Malcomés Béla bárótól: Bálozó ifjúság Julusztól: A tánc mint testgyakorlat Forasolt Jenőtől: Margit Miks Lajostól: Farsang után Pásztor Árpádtól.

Ezenkívül van az albumban egy nagyon érdekes ezikk a tánc történetéről, melyben gazdag illusztrációk keretében be van mutatva az összes táncok története.

Az album illusztrációit: Gerő Lajos, Lakos Alfréd és Deák Gejza készítették, s az egésznek kiállítására úgy a szerkesztőségnek mint az Atheneum nyomdájának legjobb ízlését dicséri. Bolti áron két forintért kapható de a ki a Fővárosi Lapokra most előfizet ingyen kapja.

A „Fővárosi Lapok” különben bétől-hétre is kedvezkedik olvasóinknak irodalmi csemegével, adván minden vasárnap egy külön, illusztrált mellékletet, melyben a hét aktuális eseményeit dolgozzák fel a lap szerkesztői, előkelő színvonalon álló közleményekben.

A „Fővárosi Lapok” előfizetési ára egy óra: 1 frt 20 kr., negyedévre 3 frt 50 kr., félre 7 frt. A „Magyar Bazar”-ról Wohl Janka által szerkesztett e legkiválóbb divattal együtt, negyedévre megrendelhető a lap 5 frtért a kiadóhivataltban Ferenciek-ter. 4. sz. 2.

Nyílttér.*

Köszönetnyilvánítás.

Hálás köszönetet nyílvánítok Szirák város igen tisztelt közönségének (mit személyesen csak kereseknek fejezhettem ki), a szomorúságban egyedül vigasztaló ama meleg részvételt, melyet boldogult Miklós öcsém temetésén való tömeges és kitartó jelenlétük által ép úgy, mint őszinte szavakban kifejezetten, az értelmiség vezértagjaitól kezdve az egy-

*) E rovatban közöltekért nem vállal felelősséget a szerk.

szőrű polgár, mindnyájan tanusítottak, mert benne határozottan láttam annak a szívbeli ragaszkodásnak, szeretetnek és nagyrabecsülésnek a kifejezését, melyet boldogult öcsém irányukban utolsó leheletéig táplált és ismételve kifejezett akkor, midőn betegsége alatt tett sokszoros felhívásomra és kérelmemre sem jött vissza szülőföldre, mondván: „egy negyed század örömet, bűjtát éltam át köztök, itt boruljon rám a halál nyugalma is.”...

Szécsényben, 1896. május 12.

Révay Sándor.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HORVÁTH DÁNÓ.
FŐMUNKATÁRS: DR. KONNACZKY ARVOLD.

2241.

1896. polg. sz.

Hírdetmény.

Alulírott kir. törvényszék közhírré teszi, hogy a Nógrád megyei helyi érdekű vasút részvény-társaságnak Szeged központjában Simonyi Dénesről kiasztandó 602 □-os Végli Jánosról illetve Végli Jánosné és kisk. Nándori Gizelláról kiasztandó 138 □-os terület kártalanítási összegeinek megállapítása céljából az 1881. évi XLI. t.-cz. 46 §-a értelmében folyamatba tett kártalanítási eljárás megkezdésére határozat 1896. évi május hó 22. napjának délelőtti 9 órája Szeged központjában a közsz. házhoz kiírtatott.

Felhívtnak mindazok, kik e kártalanítási eljárás által érdekelve vannak, hogy a kiírtott határidőben a tárgyalás vezetésére kiküldött Kőrösi László kir. törvényszéki bíró előtt jelenkezzenek.

B-Gyarmaton, a kir. törvényszéknek 1896. április hó 18-án tartott ülésében.

Kray elnök.

Ertesítem a n. é. közönséget, hogy Losoncz és környéke részére

Dreher Antal-féle kőbányai palaczsör

nagybani kiviteli üzletet nyitottam.

A sört mindig friss állapotban és ugyanabban az árban szállítom, mint bármely budapesti vagy kőbányai sörkiviteli üzlet. — Együttal bátor vagyok ajánlani kitűnő Liptói turó gyártmányaimat is.

A lehető legpontosabb kiszolgálásról biztosítva maradok

kiváló tisztelettel

98. 2-3.

SCHÖNBERG IGNÁCZ.

Részletfizetésre is!

Ki olcsón akarja butor-zükségletét fedezni, az forduljon
Schönfeld Miksa,
helybeli asztalos, kárpitos és esztergyáros butorgyáros-
hoz, ki e szakmába vágót, jó minőségben, a legutányosabb
áron és kedvező feltételek mellett szállít.

Részletfizetésre is!

ÜZLETMEGNYITÁS!

Van szerencsém a közönség szives tudomására juttatni, miszerint B-Gyarmaton a községben (Pelsenburg Manó-féle házban) Schönberger József fia törvényszéki bejegyzett cég alatt

férfi- női- és gyermek-confectio

kézimunka és előnyomási üzletet nyitottam, a hol mindennemű férfi- női- és gyermek-felöltök, kész és kezdett kézimunkák, kézimunka hozzávalók itt kaphatók.

Kiváló tisztelettel

Schönberger József fia.

104 1-3

Aranyérmekkel kitüntetve.

Első cs. és kir. kizár. szabadalm.

Aranyérmekkel kitüntetve.

HOMLOKZAT-FESTÉK-GYÁR

KRONSTEINER KÁROLY WIEN, III. Hauptstrasse 120. szám, saját házában.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. kir. katonai raktárak, vasut-, ipar-, bánya és hamor-társulatok, építkezési munkálatok, VÁLLALKOZÓK és ÉPÍTŐMESTEREK, valamint gyártólajdonosok szállítója. — Ezen homlokzattfestékek, melyek mérszben oldhatók, száraz porított állapotban, 40 különféle színmintában, kilónként 16 krtól feljebb szállítatnak és a festékszínnek tisztaságát illetőleg teljesen hasonló az olajmázoláshoz.

69 7-20

Mintalapok és használati utasítások ingyen és bérmentve küldetnek.

Tisztelettel értesítem a zongorával bíró nagyrabecsült közönséget, hogy ez idő szerint helyben tartózkodom és czimem a Selmeczy-féle czukrászdában vagy Szommer Károly urnál megtudható.

ZANNONI EDE,

105 1-1

zongorahangoló.

2242-1896. polg. sz.

Hírdetmény.

Alulírott kir. törvényszék közhírré teszi, hogy a Nógrád megyei helyi érdekű vasút részvény-társaságnak Bács központjában Szabó József kiasztandó 980 négyzetű terület kártalanítási összegeinek megállapítása céljából az 1881. évi XLI. t.-cz. 46 §-a értelmében folyamatba tett kártalanítási eljárás megkezdésére határozat 1896. évi május hó 20-ik napjának délelőtti 9 órája Bács központjában a közsz. házhoz kiírtatott.

Felhívtnak mindazok, kik e kártalanítási eljárás által érdekeltek, hogy a kiírtott határidőben a tárgyalás vezetésére kiküldött Kőrösi László kir. törvényszéki bíró előtt jelenkezzenek.

Bács-Gyarmaton, a kir. törvényszéknek, 1896. április hó 18-án tartott ülésében. 101. 2-3.

Kray. elnök.

Nyertes sorsjegyeket minden magasságban beváltok